

Quản lý hoạt động đào tạo ở các trường cao đẳng nghề trên địa bàn tỉnh Nghệ An: Thực trạng và giải pháp

Nguyễn Công Thắng

Trường Cao đẳng KTCN Việt Nam – Hàn Quốc

Received: 16/9/2024; Accepted: 24/9/2024; Published: 6/10/2024

Abstract: *Nghe An, with its diverse geographical and economic location, needs a high-quality human resource to develop. Vocational colleges play an important role in providing human resources to the market. Therefore, the management of training activities at vocational colleges plays an important role in improving the quality of vocational education in order to advise the Rector to develop a training development strategy of the school; organize training and implement enrollment work; testing and quality assurance according to the regulations of the Ministry of Labour, Invalids and Social Affairs. This can be considered as the “backbone” in educational activities, the foundation of school development. Through the assessment of the current situation, impact factors and challenges, the article also proposes a number of solutions to improve the efficiency of training management activities and meet the development needs of society.*

Keywords: *Vocational colleges, training management, improving the effectiveness of training management, measures.*

1. Đặt vấn đề

Quản lý hoạt động đào tạo ở các trường Cao đẳng nghề có vai trò quan trọng trong việc nâng cao chất lượng giáo dục nghề nghiệp, đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của thị trường lao động trong bối cảnh hội nhập quốc tế. Việc quản lý hiệu quả không chỉ giúp cải thiện chất lượng đào tạo mà còn góp phần phát triển kinh tế - xã hội. Tuy nhiên chất lượng đào tạo ở các trường chưa ngang tầm với đòi hỏi của xã hội, nhất là trong giai đoạn hiện nay khi Việt Nam đang đẩy mạnh công cuộc CNH, HĐH đất nước [1]. Vì vậy, mục tiêu đào tạo nâng cao chất lượng nguồn nhân lực chất lượng đặt ra cho các nhà trường nhiệm vụ và trọng trách nặng nề là phải giải quyết hiệu quả bài toán giữa phát triển nhanh quy mô, phạm vi đào tạo và ổn định, nâng cao chất lượng đào tạo để hoàn thành sứ mệnh: đào tạo đạt chuẩn, gắn với nhu cầu doanh nghiệp, địa phương...[2]. Do đó, công tác quản lý hoạt động đào tạo ở các nhà trường cần phải được xây dựng đồng bộ, tập trung và hiệu quả hơn mới đáp ứng yêu cầu đặt ra.

Nghệ An, với vị trí địa lý và kinh tế đa dạng, cần có một nguồn nhân lực chất lượng cao để phát triển. Các trường cao đẳng nghề đóng vai trò quan trọng trong việc cung cấp nguồn nhân lực cho thị trường. Vì vậy việc quản lý hoạt động đào tạo tại trường Cao đẳng nghề có vai trò quan trọng trong việc nâng cao chất lượng giáo dục nghề nghiệp nhằm tham mưu cho Hiệu trưởng xây dựng chiến lược phát triển

đào tạo của nhà trường; tổ chức đào tạo, triển khai thực hiện công tác tuyển sinh; công tác khảo thí và đảm bảo chất lượng theo quy định của Bộ LĐTĐ-XH ban hành. Đây có thể coi là “xương sống” trong hoạt động giáo dục, là nền tảng của sự phát triển nhà trường. Thông qua việc đánh giá thực trạng, các yếu tố tác động và thách thức hiện tại, bài viết cũng đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động đào tạo, đáp ứng nhu cầu phát triển của xã hội.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng hoạt động đào tạo ở các trường cao đẳng nghề trên địa bàn tỉnh Nghệ An.

2.1.1. Thực trạng về cơ cấu tổ chức ở các trường cao đẳng nghề trên địa bàn tỉnh Nghệ An

Các trường cao đẳng nghề ở Nghệ An thường có cơ cấu tổ chức khá đồng bộ, với các khoa, phòng chức năng rõ ràng như các khoa chuyên môn, phòng Đào tạo, Phòng tài chính, phòng công tác học sinh sinh viên,... giúp phân chia nhiệm vụ và trách nhiệm của từng đơn vị trong công tác quản lý hoạt động đào tạo. Tuy nhiên, sự phân công nhiệm vụ cho từng đơn vị chưa thật sự khoa học và mang lại hiệu quả chưa cao.

2.1.2. Thực trạng về chương trình đào tạo ở các trường cao đẳng nghề trên địa bàn tỉnh Nghệ An

Chương trình đào tạo ở các trường được xây dựng dựa trên khung chương trình của Bộ LĐTĐ-XH, với sự kết hợp hài hoà giữa lý thuyết và thực hành, tùy theo từng ngành, nghề đào tạo phải đảm bảo tỷ lệ: lý

thuyết chiếm từ 30% - 50%; thực hành từ 50%-70% nhưng trên thực tế các trường đã xây dựng với tỉ lệ (lý thuyết 30% và thực hành 70%) nhằm tạo cơ hội cho người học được thực hành nhiều hơn. Tuy nhiên, cần thường xuyên rà soát, cập nhật để điều chỉnh bổ sung cho phù hợp với nhu cầu thực tế của doanh nghiệp và thị trường lao động.

2.1.3. Thực trạng về đội ngũ giảng viên ở các trường cao đẳng nghề trên địa bàn tỉnh Nghệ An

Đội ngũ giảng viên có trình độ chuyên môn và tay nghề cao, có nhiều kinh nghiệm thực tiễn, nhưng cần được bồi dưỡng, cập nhật thường xuyên kiến thức về khoa học công nghệ và kỹ năng mới để áp dụng vào quá trình giảng dạy.

2.1.4. Thực trạng về cơ sở vật chất ở các trường cao đẳng nghề trên địa bàn tỉnh Nghệ An

Cơ sở vật chất còn thiếu, xuống cấp, chưa đáp ứng tối đa được yêu cầu giảng dạy thực hành, có những ngành nghề phải bố trí 2-3 sinh viên thực hành trên một thiết bị, ngoài ra còn phải bố trí học vào buổi tối, đặc biệt ở các ngành nghề kỹ thuật, công nghệ. Điều này làm giảm khả năng tiếp cận thực tế của sinh viên.

2.2. Một số biện pháp nâng cao hiệu quả quản lý đào tạo ở trường cao đẳng nghề trên địa bàn tỉnh Nghệ An

2.2.1. Đổi mới chương trình đào tạo phù hợp với mục tiêu, yêu cầu đặt ra đối với nguồn nhân lực nghề trong bối cảnh mới

Cần xây dựng các chương trình đào tạo linh hoạt, thường xuyên rà soát và cập nhật để phù hợp với yêu cầu thực tế, khi xây dựng chương trình đào tạo cần giúp sinh viên phát triển khả năng tự học, nghiên cứu và cập nhật kiến thức suốt đời; Đáp ứng tiêu chuẩn về kiến thức, kỹ năng và thái độ cho sinh viên; Đảm bảo sinh viên tốt nghiệp có thể đáp ứng nhanh chóng và hiệu quả các yêu cầu của doanh nghiệp; Đào tạo thêm các kỹ năng như giao tiếp, làm việc nhóm, tư duy phân biện và sáng tạo, giúp sinh viên trở nên linh hoạt và thích ứng tốt hơn; Thông qua các hoạt động thực tế, thực tập và dự án, sinh viên có thể áp dụng kiến thức vào bối cảnh thực tế; Tạo ra một môi trường học tập tích cực và thú vị, thu hút sinh viên tham gia tích cực vào quá trình học tập; Khuyến khích giảng viên và sinh viên phát triển ý tưởng mới, nghiên cứu và áp dụng công nghệ trong giảng dạy và học tập; Tăng cường hợp tác với doanh nghiệp để tạo ra các chương trình thực tập, tham quan thực tế, và hỗ trợ việc làm cho sinh viên; Tham gia vào việc xây dựng nội dung chương trình đào tạo dựa trên nhu cầu thực tế của doanh nghiệp.

2.2.2. Phát triển đội ngũ giảng viên đáp ứng yêu cầu

trường cao đẳng nghề chất lượng cao

Đề phát triển đội ngũ giảng viên ở các trường Cao đẳng nghề đáp ứng với yêu cầu thực tế cần phải tập trung đến công tác quy hoạch; tuyển chọn, sử dụng; đào tạo, bồi dưỡng; kiểm tra, đánh giá; xây dựng các chính sách, tạo môi trường làm việc và động lực làm việc cho đội ngũ giảng viên. Kết quả nghiên cứu là cơ sở để nghiên cứu thực tiễn và đề xuất các biện pháp phát triển đội ngũ giảng viên.

Thường xuyên tổ chức các khóa bồi dưỡng cho giảng viên về phương pháp giảng dạy hiện đại cũng như việc cập nhật kiến thức mới. Khuyến khích giảng viên tham gia các chương trình đào tạo tại doanh nghiệp trong và ngoài nước.

2.2.3. Tăng cường cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ cho hoạt động đào tạo

Việc trang bị máy móc, thiết bị hiện đại không chỉ giúp sinh viên hiểu rõ hơn về chuyên ngành mà còn trang bị cho họ những kỹ năng cần thiết để thích ứng nhanh chóng khi bước vào môi trường làm việc.

Cơ sở vật chất tốt sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho giảng viên trong việc thiết kế bài giảng, truyền đạt kiến thức và tổ chức các hoạt động học tập phong phú. Các phòng học thông minh, phòng thí nghiệm hiện đại và không gian học tập thoải mái giúp giảng viên dễ dàng áp dụng các phương pháp giảng dạy mới, từ đó nâng cao hiệu quả giảng dạy.

Một môi trường học tập được đầu tư đầy đủ cơ sở vật chất sẽ khuyến khích sinh viên và giảng viên phát huy tính sáng tạo. Các trang thiết bị hiện đại cho phép sinh viên thực hiện các dự án nghiên cứu, thí nghiệm và ứng dụng công nghệ mới, từ đó không ngừng đổi mới và cải tiến kỹ năng của bản thân.

Trường cao đẳng nghề có cơ sở vật chất tốt sẽ thu hút nhiều sinh viên hơn, đồng thời gia tăng uy tín trong cộng đồng và với các nhà tuyển dụng. Điều này không chỉ giúp trường phát triển bền vững mà còn đóng góp vào sự phát triển chung của ngành giáo dục nghề nghiệp.

Cơ sở vật chất và trang thiết bị đạt tiêu chuẩn là yếu tố không thể thiếu trong quá trình kiểm định chất lượng giáo dục. Các trường cần chú trọng đầu tư để đảm bảo các tiêu chí này, từ đó nâng cao chất lượng đào tạo và tạo dựng lòng tin từ phía sinh viên và phụ huynh.

2.2.4. Tăng cường hợp tác với doanh nghiệp trong đào tạo người học

Đối với nhà trường: Sẽ mang lại lợi ích toàn diện cho cả nhà trường, người học và doanh nghiệp. **Đối với nhà trường, giúp:** Nâng cao chất lượng đào tạo cho nhà trường; Nâng cao uy tín và vị thế của

nhà trường; Gia tăng số lượng sinh viên; Thúc đẩy nghiên cứu ứng dụng và chuyển giao công nghệ cho nhà trường; Phát triển nguồn lực cơ sở vật chất phục vụ đào tạo cho nhà trường; Tạo được niềm tin với khách hàng; Cán bộ, giảng viên có điều kiện tiếp xúc, làm việc trong môi trường học thuật gắn với thực tiễn; Tăng nguồn thu tài chính cho trường; Tăng thu nhập cho cán bộ, giảng viên; Nâng cao tính thực tế của CTĐT.

Đối với người học: Nâng cao kỹ năng nghề nghiệp cho người học; Giúp sinh viên có cơ hội trải nghiệm các vấn đề thực tế doanh nghiệp, ngoài kiến thức chuyên môn; Phát triển các kỹ năng mềm, kỹ năng doanh nghiệp cho sinh viên; Giúp sinh viên hình thành thái độ nghề nghiệp đúng đắn; Nâng cao khả năng thích nghi với môi trường làm việc thực tế; Nâng cao khả năng cạnh tranh và tăng cơ hội việc làm cho sinh viên sau khi ra trường; Định hướng nghề nghiệp cho người học.

Đối với doanh nghiệp: Nâng cao kiến thức và trình độ tay nghề cho người lao động; Nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm và hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp; Giảm chi phí đầu vào của sản xuất; Được hưởng chính sách ưu đãi thuế của nhà nước; Được sử dụng một lực lượng lao động trẻ, có kỹ năng trong một thời gian ngắn mà không mất chi phí; Là cách tạo tiền đề phát triển các ý tưởng sản xuất, kinh doanh mới, lạ; Có thể tuyển dụng sinh viên chất lượng trước khi họ ra trường, giảm chi phí tuyển dụng và đào tạo; Quảng bá hình ảnh doanh nghiệp, tạo uy tín, vị thế trong xã hội; Phát triển đội ngũ lao động tiềm năng, tăng lợi thế cạnh tranh của doanh nghiệp trên thị trường; Có cơ hội tiếp xúc, học hỏi các chuyên gia và các nguồn lực khác từ các nhà trường; Tăng cơ hội liên kết nghiên cứu giữa doanh nghiệp và các nhà trường.

Đối với xã hội: Điều hướng tới phục vụ cộng đồng, xã hội. Những lợi ích trực tiếp đối với xã hội được tạo ra trong mối quan hệ hợp tác đó có thể là: Gia tăng lợi ích kinh tế đối với chính quyền địa phương; Giải quyết tốt các vấn đề nảy sinh trong cộng đồng xã hội ở địa phương; Thúc đẩy các hoạt động xã hội từ thiện ở địa phương; Tạo được niềm tin đối với gia đình về chất lượng đào tạo con em của họ; Góp phần nâng cao chất lượng giáo dục hướng nghiệp trong xã hội

2.2.5. *Ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động đào tạo ở các trường cao đẳng nghề*

Áp dụng công nghệ thông tin trong quản lý hoạt động đào tạo sẽ giúp nâng cao hiệu quả trong việc

theo dõi tiến độ học tập của học sinh sinh viên, đồng thời cải thiện khả năng tiếp cận thông tin.

Tập trung phát triển mạng máy tính, hình thành mạng giáo dục (Edu.net, Eoffice) bao gồm các mạng của đơn vị, cơ sở giáo dục được kết nối thông tin với nhau qua đường truyền Internet quốc gia để phục vụ cho hoạt động giảng dạy, học tập, nghiên cứu khoa học và quản lý.

Tổ chức đăng ký học tập qua mạng, giao dịch qua công thông tin điện tử, họp và hội thảo qua mạng. Hoạt động tập huấn cho GV biết lợi ích, chức năng và sử dụng được các phần mềm đơn giản đủ để liên kết, xây dựng nguồn tư liệu phù hợp với môn học/học phần.

3. Kết luận

Quản lý hoạt động đào tạo ở Trường Cao đẳng nghề đóng vai trò quyết định trong việc nâng cao chất lượng giáo dục và phát triển nguồn nhân lực. Với bối cảnh thị trường lao động ngày càng cạnh tranh và biến đổi nhanh chóng, việc xây dựng một hệ thống quản lý đào tạo hiệu quả không chỉ đảm bảo chương trình học đáp ứng nhu cầu thực tiễn mà còn trang bị cho sinh viên những kỹ năng cần thiết để thành công trong nghề nghiệp.

Một hệ thống quản lý tốt sẽ giúp tối ưu hóa quy trình giảng dạy, khuyến khích sự sáng tạo và cải tiến liên tục, đồng thời tạo ra môi trường học tập tích cực cho cả giảng viên và sinh viên. Hơn nữa, việc phát triển đội ngũ cán bộ quản lý đủ năng lực và kỹ năng lãnh đạo là yếu tố then chốt giúp trường không ngừng vươn xa và đáp ứng tốt nhất các yêu cầu của xã hội.

Trong tương lai, Trường Cao đẳng nghề cần tiếp tục đổi mới và nâng cao hiệu quả quản lý đào tạo, không chỉ để đáp ứng nhu cầu cấp bách của thị trường lao động mà còn để góp phần vào sự phát triển bền vững của nền kinh tế địa phương và quốc gia. Chỉ khi đó, chúng ta mới có thể khẳng định vai trò của giáo dục nghề nghiệp như một động lực quan trọng trong việc xây dựng xã hội phát triển, bền vững và công bằng.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Lao Động - Thương Binh và Xã Hội (2022), *Báo cáo tổng kết công tác giáo dục nghề nghiệp*.

2. Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tỉnh Nghệ An (2023), *Báo cáo kết quả hoạt động đào tạo nghề*.

3. Nguyễn Thị Thanh Huyền (2024), *Nâng cao chất lượng giảng viên ở các trường cao đẳng nghề trên địa bàn thành phố Hà Nội*, tạp chí Quản lý nhà nước, số 337 (2/2024).